

hradně v onom jednání obžalovaného. Rozsudek však zjišťuje, že obžalovaný již před tím uchopil pravici služební obušek strážníka K-a, který se ho snažil odvésti, a že se velkou silou snažil mu jej vyrvat, že dále, když K. prohlásil ho za zatčena a znova ho chtěl odvésti, obžalovaný stejně jako na počátku výstupu chtěl ho uchopiti za krk a že, když K. ho v obavě od sebe odstrčil, obžalovaný ho třikráte silně uhodil, až K. zavrával a narazil o stůl, a že posléze, když byl strážníky K-em a R-ým vlečen ke strážnici, cestou se nejen nohama o zem opíral, nýbrž i rukama rozhazoval, při čemž uhodil K-a do levé strany obličeje, R-ého pak do pravého boku. Ve všech těchto činech obžalovaného, předsevzatých jím podle výslovného rozsudkového zjištění vesměs úmyslně, pokud se týče směřovavších k tomu, by jimi zmařen byl služební výkon strážníků, zatčení a odvedení obžalovaného, spatřuje rozsudek správně skutečné násilné vztažení ruky ve smyslu Šu 81 tr. zák., které, poněvadž se jím obžalovaný zprotivil strážníkům v neméně správně zjištěném úmyslu zmařiti jejich služební výkon, bylo vesměs právem podřaděno skutkové podstatě zločinu veřejného násilí podle Šu 81 tr. zák. Zmateční stížnost, která připouští, že tuto skutkovou podstatu lze spatřovati v tom, že obžalovaný strážníka K-a třikráte silně uhodil, není v právu, namítajíc, že v onom jeho pozdějším rozhazování rukama spočívá pouhý trpný odpor, neboť rozsudkové zjištění, podle něhož obžalovaný při tom oba strážníky uhodil, opravňovalo soud k závěru, že i při tom jednal nejen v úmyslu zmařiti jejich služební výkon, nýbrž že také tu šlo o aktivní fyzické násilí, které směřovalo proti osobám obou strážníků, tedy nikoli o pouhý trpný odpor.

Čís. 2660.

Vojenská stráž požívá ochrany Šu 68 tr. zák., zakročujíc proti pachateli, který ji insultoval.

(Rozh. ze dne 15. února 1927, Zm I 492/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského jakožto náležacího soudu v Hradci Králové ze dne 13. července 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle Šu 81 tr. zák. a přestupkem podle Šu 312 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti čís. 5 a 9 a) Šu 281 tr. ř. Ve směru formálním (čís. 5 Šu 281 tr. ř.) vytýká, že zjištěný v rozsudku děj odporuje spisům a postrádá náležité odůvodnění. Tento zmatek provádí pochybeně, stavíc proti skutkovým předpokladům rozsudku, že obžalovaný (odstrčením a kopnutím) násilím se zprotivil vojínovi R-ovi, konajícimu službu, v úmyslu, by zmařil své předvedení, a že jiného vojína G-a, rovněž ve službě, slovy urazil, — své vlastní libovolné závěry, opřené o udánlivé seznání svědka št. kapitána V-y,

že ani G. ani R. nebyli ve službě, poněvadž prý vrátný není stráží a nemá dozoru na silnici před kasárnami a R. v době činu vůbec nekonal službu — a dovozujíc na tomto vratkém podkladě, že rozsudek odporuje »skutkovému stavu věci«, čímž ovšem neprovádí uplatňovaného zmatku po zákonu. Budiž podotknuto, že svědek štábní kapitán V., na jehož seznání založil nalézací soud své zjištění o tom, že oba vojínové konali službu v době kdy se obžalovaný jednomu z nich násilím vzepřel, druhého slovy urazil, — udal, že u divisního skladiště, kde se čin stal, jest kromě vlastní stráže, která má za účel hlídati a obcházeti budovy, ještě druhá část stráže, která obstarává různé úkony na př. službu u telefonu, službu vrátného atd. První část stráže dodává děl. pluk č. 104, druhou divisní zbrojní sklad, obě části podléhají rozkazům velitele stráže, poddůstojníka komandovaného od děl. pluku č. 104. Všichni vojíni nacházející se ve službě se střídají ve 3 skupinách, třetina jich koná službu, třetina je pohotově na strážnici, třetina se volně pohybuje na dvoře a u brány do dvora zbrojnice vedoucí, může se i volně bavit, vždy ale i tato třetina patří ke stráží, která toho dne koná službu a nesmí se dávat do rozhovoru s mimojdoucími; kdyby někdo stráž insultoval, má právo ho zatknouti a použiti i zbraně. Vrátný má povinnost nikoho nepovolaného nepouštěti dovnitř a dbáti toho, by civilní osoby před branou se nezastavovaly a se nepouštěly se strážními vojíny do hovoru. Má právo vyzvati každého, kdo se u brány závadně chová, by šel dále a, neuposlechne-li, povolati na pomoc stráž. V tomto případě byl jak vrátný tak i vojíni, kteří se za obžalovanými pustili, ve službě a jednali v mezích svého oprávnění a podle své povinnosti. Z toho jest patrno, že nikoliv zjištění rozsudku, nýbrž tvrzení zmateční stížnosti odporují seznání svědkovu a že o rozporu se spisy nemůže býti řeči. Výtku nedostatku důvodů byla by odůvodněna tenkrát, kdyby pro výrok o rozhodné okolnosti nebyly uvedeny žádné důvody nebo ne logické. Že by takovouto vadou byl stížen napadený rozsudek, zmateční stížnost sama netvrdí, prohlašujíc odůvodnění rozsudku za nenáležitě a stěžovatele nepřesvědčující.

Hmotněprávní zmatek čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. provádí zmateční stížnost proti zákonu tím, že nedbajíc rozhodných skutkových předpokladů napadeného rozsudku, nahraňuje je libovolnými zjištěními v rozsudku neobsaženými a popírajíc při tom trestný úmysl v rozsudku formálně bezvadně zjištěný a na tomto vadném podkladě dovozuje, že stěžovatel byl odsouzen neprávem. Tak popírá proti opačným zjištěním rozsudku, že vrátný G., který se snažil obžalovaného od brány odvésti a dva vojíni, kteří ho za účelem zjištění měli předvésti na strážnici, konali službu, ačkoliv rozsudek výslovně zjišťuje, že všichni tři, jsouce ve službě, jednali na přímý rozkaz velitele stráže. Tvrdí, že spor vyvolal vrátný zbytečným rozhovorem, čehož rozsudek vůbec nezjistil, že obžalovaný nevěděl o rozkazu velitele stráže G-e, ačkoliv rozsudek podrobně odůvodňuje své přesvědčení, že o něm věděl a musel jej slyšeti, že se vojínu R-ovi násilím nezprotivil, kdežto rozsudek zjišťuje, že když ho chtěl R. z rozkazu velitele stráže předvésti, se mu vymkl, strčil do něho, takže upadl a pak ho ještě kopl do hlavy, vše to v úmyslu, by zmařil své předvedení. Soud zjistil také, že dotyční strážní vojíni měli právo zakročiti

proti obžalovanému, který insultoval stráž, i na silnici před vojenskou budovou, ale nezjistil, že vojíni s obžalovaným zle nakládali, takže padají závěry, které stížnost vyvozuje z opačných předpokladů v rozsudku neobsažených. Budiž podotknuto, že zmateční stížnost nikde nenamítá, že snad soud vyložil právně mylně některý zákonný znak skutkové podstaty §u 81 tr. zák. nebo 312 tr. zák., nýbrž dovozuje nevinu obžalovaného na základě libovolně sestrojeného skutkového děje.

Čís. 2661.

Druhý případ zločinu §u 209 tr. zák. vyžaduje, by bylo obviňováno z činu, který zahrnuje v sobě skutkovou podstatu zločinu, by zločin ten byl vymyšlen (zločin vůbec nebyl spáchán, neb aspoň ne osobou z pachatelství obviněnou) a by obvinění bylo takového způsobu, že mohlo zavdati příčinu k vrchnostenskému vyšetřování neb aspoň pátrání proti tomu, kdo byl ze zločinu obviněn.

V subjektivním směru vyžaduje se vědomí pachatelovo, že osoba jím obviněná se onoho zločinu nedopustila, jakož i vědomí, že křivé obvinění může zavdati příčinu k vrchnostenskému vyšetřování neb aspoň pátrání; v tomto směru musí býti obvinění vzneseno u vědomí jeho možného dosahu vzhledem na zahájení vrchnostenského vyšetřování nebo pátrání.

(Rozh. ze dne 15. února 1927, Zm I 702/26.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem krajského soudu v Plzni ze dne 13. února 1926, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem utrhání na cti podle §u 209 tr. zák., jehož se dopustil tím, že dne 12. listopadu 1925 v N. Josefa N-e a jeho rodinu takovým způsobem obvinil z vymyšleného naň zločinu, že obvinění to dalo příčinu k vyšetřování proti Josefu N-ovi a jeho rodině, byl porušen zákon v ustanovení §u 209 tr. zák., rozsudek ten se zrušuje a věc odkazuje se na krajský soud v Plzni k novému projednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Rozsudkem krajského soudu v Plzni ze dne 13. února 1926 byl obžalovaný uznán vinným zločinem utrhání na cti podle §u 209 tr. zák., jehož se dopustil tím, že dne 12. listopadu 1925 v N. Josefa N-e a jeho rodinu takovým způsobem obvinil z vymyšleného naň zločinu, že obvinění to dalo příčinu k vyšetřování proti Josefu N-ovi a jeho rodině. Rozsudek ten nabyl právní moci. Skutkový podklad jest tento: Josef N. se svojí rodinou bydlí v domě obžalovaného v N., s nímž však žije v nevůli. Dne 12. listopadu 1925 objevil se na dvoře na neckách připevněný půlarch papíru s tímto obsahem: »H-ová povídala, že N-ovi ukradli Š-ovům prádlo, vystříhali monogramy, okradli sirotky, fuj. N-ic ukradli na K.